

Sygnatura akt II K 1018/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Sylwia Poradzisz

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Lewek

za oskarżyciela publicznego Urząd Skarbowy w Wałbrzychu stawił się Ireneusz Szul

po rozpoznaniu w dniach 21 marca, 18 kwietnia oraz 22 czerwca 2016 roku

sprawy **I. J. (J.)**

syna D. i A. z domu C.

urodzonego (...) W.

oskarżonego o to, że:

będąc osobą odpowiedzialną – z racji faktycznego wykonywania tj. zajmowania się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi – za całokształt spraw związanych z funkcjonowaniem spółki z o.o. p/n „ (...) Gięda Towarowa A. J.” z/s w W. przy ul. (...), uchylał się od opodatkowania podatkiem od nieruchomości, poprzez nie złożenie w ustawowym terminie to jest do 31 stycznia 2014 r. w Urzędzie Miejskim w W. deklaracji podatkowej dla tego podatku na 2014 r., dotyczącej nieruchomości – będącej w posiadaniu Spółki – w postaci gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 22728 m² (działki nr (...)) położone na terenie miasta W. obręb nr 7 P.) oraz budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 237 m² (działka nr (...) na terenie miasta W. obręb nr 7 P.), czym naraził na uszczuplenie podatek od nieruchomości za w/w okres w łącznej wysokości 23.545,00 PLN (słownie złotych: dwadzieścia trzy tysiące pięćset czterdzieści pięć 00/100), naruszając tym samym przepis art. 6 ust. 9 ustawy z dnia 12.01.1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych,

to jest o przestępstwo skarbowe z art. 54§1 i § 2 k.k.s. w zw. z art. 9§3 k.k.s.;

I. I. J. u niewinnia od popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, to jest przestępstwa skarbowego z art. 54§1 i §2 k.k.s. w zw. z art. 9§3 k.k.s., wydatki zaliczając na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt II K 1018/15

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

W lutym 2013r. Prezesem Zarządu (...) Giędy Towarowej A. J. Sp. o.o. został M. P. (1). Zastąpił on na tym stanowisku oskarżonego I. J..

Zmiana we władzach spółki została w sposób ustawowy zgłoszona w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Odchodząc z funkcji prezesa, I. J. nie przekazał M. P. (1) żadnych dokumentów spółki, nie poinformował go także czym ma się zajmować w spółce.

M. P. (1) nie składał w imieniu spółki żadnych dokumentów. Tylko raz podpisał sprawozdanie finansowe za 2012r., które przekazał mu oskarżony.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego I. J. - 82

Zeznania świadka M. P. (1) – 106-107

Wypis z KRS – k. 12, 1319-21

Sprawozdanie finansowe spółki – 81

Do dnia 31.01.2014r. podatnik – (...) Gięda Towarowa A. (...) sp. z o.o. nie złożyła deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2014r. – co do nieruchomości będących własnością spółki – gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 22728 m² (działki nr (...) położone na terenie kasta W. obręb nr 7 P.) oraz budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o pow. 237 m², narażając w ten sposób na uszczuplenie podatek od nieruchomości w łącznej wysokości 23.545,00 zł.

Dowód: informacja z Biura Geodezji, Kartografii i Katastru (...) w W. – k. 110

Decyzja Prezydenta Miasta W. z dnia 07.08.2014r. – k. 2-4

Wezwanie do złożenia deklaracji – k. 10

Oskarżony I. J. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że od 2013r. to M. P. (1) jest Prezesem Zarządu Spółki i to on zajmował się sprawami spółki.

Oskarżony był uprzednio karany.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego I. J. - 82

Dane o karalności – k. 64-66

Sąd nadto zważył:

W przedmiotowej sprawie, prowadzonej zgodnie z zasadą kontradyktoryjności, brak było podstaw do uznania winy i sprawstwa oskarżonego I. J. w zakresie zarzucanego mu czynu.

Odpowiedzialność oskarżonego, zgodnie z treścią aktu oskarżenia, oparta została o treść art. 9§3 kks, pełniącego funkcję klauzuli rozszerzającej- w płaszczyźnie podmiotu czynu zabronionego- w których podmiot charakteryzowany jest poprzez znane prawu podatkowemu pojęcia „podatnik”, „płatnik”, „inkasent”, „importer”, „rezydent” (tak Piotr Kardas, Komentarz do art. 9 Kodeksu Karnego skarbowego, Lex).

Oskarżyciel uznał, że odpowiedzialność I. J. za sprawstwo zarzucanego mu przestępstwa skarbowego oparta została na jednym ze wskazanych w treści art. 9§3 kks źródeł tej odpowiedzialności, a to okoliczności faktycznego zajmowania się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, spółki (...) Gięda Towarowa A. (...) Sp. z o.o.

Podstawą do takiego przyjęcia były, co wynikało z treści dostarczonych dowodów, zeznania świadka M. P. (1), który podał, że w istocie w lutym 2013r. został prezesem zarządu spółki na prośbę I. J., ale w związku z tą funkcją nie podejmował jakichkolwiek czynności, nie otrzymał od oskarżonego dokumentów spółki, ani też I. J. nie informował go, czym świadek ma się zajmować jako prezes zarządu.

W ocenie Sądu taki dowód w żaden sposób nie pozwalał na jednoznaczne przyjęcie, że I. J. w istocie faktycznie zajmował się sprawami gospodarczymi spółki.

Jak przyjmuje się w doktrynie, pojęcie zajmowania się sprawami gospodarczymi należy rozumieć analogicznie do tego, jak interpretowany jest występujący na gruncie art. 308 kk oraz art. 296 kk zwrot „zajmuje się sprawami majątkowymi”. Termin „zajmuje się” obejmuje wszelkie zachowania się polegające na rozstrzyganiu w sprawach gospodarczych, w szczególności zaś finansowych, lub współdziałaniu w rozstrzyganiu w tych sprawach albo też wpływaniu na rozstrzygnięcia, chociażby miało to charakter jednorazowy. Zajmowanie się sprawami gospodarczymi, w szczególności finansowymi, objawiać się zatem powinno działaniami stanowczymi i decyzyjnymi. Zwrot „faktycznego wykonywania” obejmuje wszelkie sytuacje, w których określona osoba zajmuje się sprawami gospodarczymi innego podmiotu bez żadnego tytułu prawnego (tak Piotr Kardas, Komentarz do art. 9 Kodeksu Karnego skarbowego, Lex).

Faktyczne zatem zajmowanie się sprawami gospodarczymi innego podmiotu to podejmowanie działań w tej sferze, decyzji, wpływanie na podejmowane decyzje. Są to zatem konkretne zachowania, wynikające z faktu zajmowania się sprawami gospodarczymi. Nie chodzi o działania techniczne, pomocnicze, ale decyzyjne, charakteryzujące się pewną dozą samodzielności.

W orzecznictwie i doktrynie wskazuje się, że osobą prowadzącą sprawy gospodarcze, w szczególności finansowe, może być doradca podatkowy.

W odniesieniu do realiów przedmiotowej sprawy, jedynym dowodem sprawstwa I. J. miały być zeznania M. P. (1), który zaprzeczył, aby prowadził sprawy gospodarcze spółki jako prezes zarządu, i że funkcję tę objął na prośbę I. J.. Być może w istocie to oskarżony sprawy te prowadził, ale materiał dowodowy sprawy nie dostarczył na potwierdzenie tej tezy jakichkolwiek dowodów.

Żeby przyjąć sprawstwo oskarżonego należałoby wykazać, że to właśnie I. J. podejmował w czasie, kiedy funkcję Prezesa Zarządu Spółki (...) A. J. pełnił M. P., wszystkie decyzje dotyczące spraw gospodarczych tejże spółki. Nie chodzi w tym zakresie o czynności techniczne, ewentualne dostarczanie M. P. dokumentów, które osobiście podpisywał, ale o podejmowanie samodzielnych decyzji.

Na taką okoliczność nie wskazywał M. P. (1), który nie miał wiedzy, czy oskarżony zajmował się sprawami gospodarczymi spółki, ani też żaden inny dowód. Oskarżyciel nie przedłożył do akt sprawy dokumentów, z których wynikałoby, że I. J. od 2013r. wykonał jakąkolwiek czynność w zakresie spraw gospodarczych spółki, by podjął jakąkolwiek decyzję. Istniejące w tym zakresie jedynie domniemanie nie mogło stanowić podstawy do uznania winy i sprawstwa oskarżonego.

Być może przecież powołanie na prezesa zarządu M. P. (1) miało na celu całkowite odseparowanie się od spraw spółki przez oskarżonego, a być może było tylko pozorną czynnością mającą na celu przerzucenie ciężaru odpowiedzialności na świadka.

Okoliczność, na jaką wskazywał M. P., że oskarżony nie powiedział mu, czym ma się zajmować jako prezes nie zwalniało go w żadnym wypadku od odpowiedzialności za sprawy spółki. Świadczy to o tym, że M. P. (1) nie przejął na siebie odpowiedzialności, jaka wiąże się z pełnieniem funkcji prezesa zarządu spółki z o.o. Gdyby w materiale dowodowym znajdowały się dokumenty, które świadczyłyby w sposób nie budzący wątpliwości o tym, że świadek został jedynie „podstawiony” przez oskarżonego, to po pierwsze, ignorancja M. P. (1) byłaby zrozumiała, a po drugie, odpowiedzialność oskarżonego byłaby uzasadniona. Tymczasem, jak już podkreślano, dowodów takich nie dostarczono i w ten sposób powstałych wątpliwości nie usunięto.

Co do zasady, to właśnie prezes zarządu ponosi odpowiedzialność za sprawy gospodarcze spółki i zwolnienie z tej odpowiedzialności możliwe będzie, jeśli wskazana zostanie osoba, która takimi sprawami się zajmuje. Może to być osoba wyraźnie wskazana przez prezesa, a może być to osoba fizyczna, która faktycznie sprawami takimi się zajmuje. Faktyczne zajmowanie się danymi sprawami, w tym przypadku gospodarczymi, a w szczególności finansowymi, musi

wynikać jednakże z rzeczywistego, widzialnego dla osób trzecich, działania takiej osoby, a nie tylko domniemanego przyjęcia, że osoba taka sprawy te prowadzi.

Skoro oskarżyciel nie dostarczył dowodów na to, że I. J. w istocie faktycznie zajmował się sprawami gospodarczymi spółki, to Sąd nie mógł przyjąć jego odpowiedzialności na gruncie art. 9§3 kks.

W wyroku z dnia 2 lipca 2002r. (IV KK 164/02) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że „skoro zarząd spółki prowadzi sprawy tej spółki, a pracami zarządu kieruje jego prezes, to jeżeli nie powierzono spraw spółki jako płatnika podatku od wynagrodzeń osób fizycznych (zaliczek na ten podatek) innemu z członków zarządu albo kierownikowi innej komórki organizacyjnej tej firmy, prezes zarządu jest tą osobą, która zajmuje się jej sprawami gospodarczymi w powyższym zakresie, jeżeli nie dojdzie do wskazania, stosownie do art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. – Ordynacja podatkowa innej jeszcze osoby odpowiedzialnej za czynności spółki jako płatnika podatku”.

Z zeznań M. P. (1) nie wynikało, aby pomiędzy nim a oskarżonym doszło do porozumienia, na mocy którego to oskarżony miał prowadzić faktycznie sprawy gospodarcze spółki, bądź by zobowiązywał się do tego, bądź też, by był proszony o to przez M. P. (1). Świadek w tym zakresie nie miał jakiegokolwiek wiedzy, okazując całkowitą ignorancję dla faktu pełnienia funkcji przewidzianej przez prawo i nakładającej określone obowiązki. Skoro pomiędzy nim a oskarżonym nie doszło do umowy co do prowadzenia spraw gospodarczych spółki i świadek nie był w stanie podać, czy faktycznie oskarżony jakiegokolwiek działania w tym zakresie podejmował, to w istocie nie było podstaw do uznania, że to właśnie I. J. faktycznie zajmował się sprawami gospodarczymi spółki i to on powinien ponosić odpowiedzialność za niezłożenie deklaracji dla podatku od nieruchomości.

W takiej sytuacji, mając na uwadze, iż to na stronach postępowania ciążył obowiązek dowodowy, Sąd uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, zaliczając wydatki, na podstawie art. 632 pkt 2 kpk, na rachunek Skarbu Państwa.